

DERS TANITIM ve UYGULAMA BİLGİLERİ

Dersin Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U+L (saat/hafta)	Türü (Z / S)	Yerel Kredi	AKTS
Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Türkiye'de Tiyatronun Tarihi	TH 215	Bahar	03+00+00	Zorunlu	3	5
Akademik Birim:	Tiyatro Bölümü					
Öğrenim Türü:	Örgün eğitim					
Ön Koşullar	Yok					
Öğrenim Dili:	Türkçe					
Dersin Düzeyi:	Lisans					
Dersin Koordinatörü:	Özlem Hemiş					
Dersin Amacı:	Bu dersin amacı öğrencileri tarihsel bir perspektiften bakarak geleneksel Türk tiyatrosunun unsurlarıyla tanıştırmak, Batılı tarzda tiyatronun başlangıcı olarak görülen duraklara eğilerek cumhuriyetin ilanına kadar Osmanlı'da sahne ve gösteri sanatları alanı altında görülebilecek etkinlikleri incelemektir. Bu bağlamda tiyatronun geçirdiği değişim ve gelişim süreçlerine ele alınan dönemlerin toplumsal koşullarıyla paralel olarak yaklaşılacak, böylece sanat ve toplum ilişkisi irdelenecektir. Dersin bir diğer amacı öğrencileri bilimsel çalışmanın yöntem ve kurallarıyla da tanıştırmaktır. Bu nedenle öğrencilerin hazırlayacakları sunum ve ödevlerle derse aktif olarak katılmaları beklenmektedir.					
Dersin İçeriği:	Türkiye'de gösterim sanatları büyük bütününü oluşturan unsurların Osmanlı döneminde yer alan bölümünün incelenmesine odaklanılmaktadır.					
Dersin Öğrenme Çıktıları (ÖÇ):	1- Sanat üretme süreçlerini besleyecek şekilde tarihsel perspektif ve entelektüel donanım kazanılır. 2- Okuma, algılama, değerlendirme ve yorumlama becerileri gelişir. 3- Sanat ve ideoloji ilişkisini okuma yetkinliği edinilir. 4- Bir sanat ürününün iç ve dış dinamiklerinin kavrayışına hazırlanılır. 5- Bilimsel çalışma yöntem ve kuralları ile tanışılır.					
Dersin Öğrenme Yöntem ve Teknikleri	Dersin Öğrenme Yöntem ve Teknikleri Türk tiyatrosu dağarcığını oluşturan yapıtların okunması ve dramaturjik açıdan toplumsal tarihsel bağlam içinde analiz edilmesi yöntemiyle çalışılacaktır.					

HAFTALIK PROGRAM

Hafta	Konular	Ön Hazırlık
1	Geleneksel Türk Tiyatrosuna Giriş: "Oyun ve Bugü: Türk Kültüründe Oyun Kavramı"	
2	Orta Asya Mirası, Şamanizm ve Köy Seyirlik Oyunları	
3	Taziye geleneği ve çağdaş bir oyun: Murathan Mungan'ın Taziye'si	
4	Anadolu Sıra Oyunu geleneği ve Bilgesu Eranus'un Misafir'i	
5	Osmanlı minyatür sanatındaki tiyatrosallık ve çağdaş bir örnek Yiğit Sertdemir'in Sûrname'si	
6	Meddahlık ve Meddah hikâyeleri ve çağdaş bir örnek: Ferhangi Şeyler	
7	Karagöz: Gölge oyununun tarihçesi, ontolojisi, Osmanlı topraklarına gelişi, kanava incelemesi ve çağdaş örnekler.	

8	Ortaoyunu: Kökler, kaynaklar, kanavalar, tipler. Çağdaş bir örnek olarak Oktay Arayıcı'nın Rumuz Goncagül'ü.	
9	Tanzimat ve İstibdat tiyatrosu (1839-1908)	
10	Osmanlı Tiyatrosu'nun kuruluşu: Güllü Agop, Şark Tiyatrosu-Vasपुरagan Tiyatrosu ve Güllü Agop'un Türk çağdaşları: Kavuklu Hamdi-Ahmet Fehim-Küçük İsmail	
11	Meşrutiyet tiyatrosu (1908-1923)	
12	Batılı modellerle oyun yazımında yeni bir yönelim olarak melodram: Namık Kemal'in oyunları.	
13	Direklerarası'nın program dramaturgisi: Temaşa programasyonu.	
14	Ülkemizdeki gösteri sanatları tarihi yazımı hakkında bir tartışma.	

Kadir Has Üniversitesi'nde bir dönem 14 haftadır, 15. ve 16. hafta sınav haftalarıdır.

ZORUNLU ve ÖNERİLEN OKUMALAR

Akı, Niyazi, XIX. Yüzyıl Türk Tiyatrosu Tarihi, Ankara Üni. Yay., Ankara
And, Metin, Dionisos ve Anadolu Köylüsü, İş Bankası Yay., İstanbul
And Metin, Geleneksel Türk Tiyatrosu, İş Bankası Yay., İstanbul
And, Metin, Gölge Oyunu ve Karagöz, İş Bankası Yay., İstanbul
And, Metin, Oyun ve Bugün: Türk Kültüründe Oyun Kavramı, YKY, İstanbul
And, Metin, Ritüelden Drama, YKY, İstanbul
And, Metin, Osmanlı Tiyatrosu, Dost Kitabevi, Ankara
And, Metin, Tanzimat Tiyatrosu, İş Bankası Yay., İstanbul
And, Metin, Meşrutiyet Tiyatrosu, İş Bankası Yay., İstanbul
And, Metin, Türk Tiyatrosunun Evreleri, Turhan Kitabevi, Ankara
Güçbilmez, Beliz, Zaman, Zemin, Zuhur, Dost Kitabevi, Ankara
Kudret, Cevdet, Karagöz, İş Bankası Yay., İstanbul
Kudret, Cevdet, Ortaoyunu, İş Bankası Yay., İstanbul
Nutku, Özdemir, Meddahlık ve Meddah Hikayeleri, İş Bankası Yay., İstanbul
Oral, Ünver, Karagöz Perde Gazelleri ve Tasavvuf, Kitabevi, İstanbul
Sevengil, Refik Ahmet, Türk Tiyatrosu, Alfa Yay., İstanbul
Dersler sırasında uygun bulunan oyun metinleri listeye eklenecektir.

DİĞER KAYNAKLAR

Ders Materyali (ekipman, maket vs) Yukarıdaki kaynakça dışında görsel malzeme kullanılmaktadır. (Oyun kayıtları ve geleneksel sanatların görselleri, minyatürler vb.)

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Yarıyıl İçi Çalışmaları	Sayı	Katkı Payı (%)
Katılım	14	5
Ödev	1	10
Sunum/Jüri	1	10
Ara Sınavlar/Sözlü Sınavlar/Kısa Sınavlar	1	25

Final Sınavı	1	50
Total:	18	100

İŞ YÜKÜ HESAPLAMASI

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (saat)	Toplam İş Yüğü (saat)
Ders Saati	14	3	42
Proje	1	20	20
Ödev	2	10	20
Sunum/Jüriye Hazırlık	1	5	5
Diğer Uygulamalara Hazırlık	1	20	20
Dersle İlgili Sınıf Dışı Etkinlikler	1	12	12
Ara Sınavlar/Sözlü Sınavlar/Kısa Sınavlar	1	3	3
Final Sınavı	1	3	3
Toplam İş Yüğü (saat):			125

1 AKTS = 25 saatlik iş yükü

PROGRAM YETERLİLİKLERİ (PY) ve ÖĞRENME ÇIKTILARI (ÖÇ) İLİŞKİSİ

#
OC1
OC2
OC3
OC4
OC5

Katkı Düzeyi: 1 Düşük, 2 Orta, 3 Yüksek